

I detta nummer:

- Svenskt finbesök i Brasilien
- Avspark Sverige–Tyskland
- Innovair på ATI-kongress i Storbritannien
- Ny NRIA Flyg på gång
- Digi Demo Day 2022
- GKN:s NFFP-konferens 2022
- Innovairs årskonferens 2022
- Hallå – Yvonne Rosmark

MINITEMA: INTERNATIONALISERING

 Welcome to Brazil

”Högnivågruppen” för det bilaterala innovationssamarbetet inom flygteknik mellan Brasilien och Sverige var nyligen i Brasilien – och Innovair var såklart med.

Svenskt finbesök i Brasilien

I Brasiliens forna huvudstad Salvador de Bahia hölls årets möte inom ”high-level group for aeronautics”. Det strategiska partnerskapet mellan de två regeringarna inleddes redan 1984 med ett avtal om ekonomiskt, industriellt och tekniskt samarbete, följt av ett tilläggsprotokoll för samarbete inom höginnovativ industriteknik 2009, och en handlingsplan för strategiskt partnerskap 2015 med bränsle från Cripentkontraktet året före.

Högnivågruppen för flygteknik är sammansatt av regeringsrepresentanter, såsom statssekreterare eller viceministrar för respektive ministerier med ansvar för industri, innovation, försvar och utrikesfrågor, samt högnivårepresentanter från båda länderna inom finansiering,

flygbolag, branschorganisationer – däribland Innovair –, flygvapen och/eller företrädare för FMV och akademien.

Årets svenska delegation leddes av den nyttillträdde statssekreteraren Sara Modig som flankerades av vice flygvapenchefen Tommy Petersson. Mötet hölls i mycket god anda och Fredrik Heintz från LiU hälsades välkommen till Wallenbergsprofessuren i Brasilien där han kommer bidra med sitt kunnande inom artificiell intelligens och integrerade datorsystem i den svensk-brasilianska flygteknikutvecklingen.

Innovairs avgående programchef Anders Blom avtackades av Brasilien för sina stora insatser som en av initiativtagarna till högnivågruppen.

 Kvartalets
citat:

Det är enkelt att vara ambassadör för Sverige och svensk försvarsindustri, vi har något väldigt unikt i både omfånget och spetsteknologin.”

(Carl-Johan Edström, Flygvapenchef, under Aerospace Almedalen)

Avspark Sverige–Tyskland

Samarbetet mellan Innovair och det tyska civila flygforskningsprogrammet LuFo har nu resulterat i projektstart för en vidareutveckling hos den tyska tillverkaren FBGS av högtemperaturtålig optisk fiber som integreras av Saab i sensor- och tillståndsovervakningssystem. Tidiga varianter av fibersystemet återfinns både

i Gripen och Airbus 350.

Projektet är ett fint exempel på internationaliseringen inom flygutveckling där tidigare kunskap som byggts upp i samverkan med Storbritannien kommer att testas och värderas i Kanada.

Se innovair.org/22q4/fbgs för mer info.

Innovair på ATI-kongress i Storbritannien

Den brittiska motsvarigheten till Innovair, Aerospace Technology Institute (ATI), höll sin kongress Destination Zero i Birmingham i mitten av november. Tema var hur fossilfritt flyg kan åstadkommas fram till 2050 och hur samarbete både i Storbritannien och internationellt kan bidra till detta mål. Noterbart är att föregående konferens fokus på Urban Air Mobility tonats ned och att klimatmålen nu dominerar den brittiska civila flygutvecklingen.

Innovair deltog genom Björn Jonsson i en paneldebatt där formerna för det svensk-brittiska samarbetet beskrevs.

Konferensen ägnade också mycket utrymme åt frågor kring finansiering av framtida flygplansutveckling, inte minst hur olika sorters finansiering kan samverka för att tillhandahålla de stora summor som behöver investeras för att få ut grönare flygplan på marknaden, se PDF på innovair.org/22q4/atipdf.

ATI och Innovair fortsätter samarbeta genom att koordinera flygforskning mellan de brittiska och svenska akademiska nätverken och genomföra gemensamma utlysningar.

Hallå – Yvonne Rosmark

Yvonne Rosmark är sedan första oktober Innovairs programchef.

Välkommen, vem är du och vad har du i ryggsäcken?

Det är ingen ryggsäck, det är en fallskärm. Efter 21 år på Saab, de sista åren som VD för Gripen International, fick jag äntligen flyga Gripen. Sedan landade jag som näringslivschef på Linköpings kommun och VD för NuLink, där jag bland annat tog initiativet till Aerospace Cluster Sweden. Sedan dess har jag varit egenföretagare inom affärs- och ledarutveckling med fokus på hållbarhet.

Innovairs viktigaste uppgifter på kort och lång sikt?

Svensk flygteknisk position, och därmed en stor del av landets spetsteknologiska konkurrenskraft, överlever inte ett avbrott i den nationella grundläggande forskningsfinansieringen. Därför är det just nu högsta prio på att vi säkrar nästa generation av det nationella flygforskningsprogrammet NFFP. Där samlas alla våra ambitioner om en omställning till hållbart flyg – på flera teknikfronter samtidigt, vilket behövs för att de hårda klimatmålen ska kunna nås.

Vad tar du med dig in i din nya roll?

Innovair är ett gott exempel på samverkan mellan akademi, industri och offentlig sektor och vad den kan leda till. Jag ser på mig själv som en brobyggare mellan dessa aktörstyper och ser fram emot att få vara del av framgångssagan. Jag har inte spetskompetens inom flygteknik men jag kan branschen och bidrar med ledarskap och en större helhetsbild. Teknikexperter finns det redan gott om inom Innovair.

Frågor på innehållet? Maila info@innovair.org eller titta in på innovair.org för mer information.

© 2022 Innovair

Ny NRIA Flyg på gång

Su inleder Innovair arbetet med **nästa utgåva av NRIA Flyg**, den nationella strategiska innovationsagendan för flygteknik. Arbetet samlar innovationsområdet kring en **gemensam riktning**, definierar Sveriges **framtida position** på den internationaliserade flygteknikarenan, identifierar **vad som behöver göras** för att vi ska nå dit och **kommunicerar alltihop** enkelt och effektivt till politiker och beslutsfattare.

Agendan blir den **femte i ordningen** sedan 2010. Uppläggget har blivit **stilbildande inom svensk innovation** i sin roll som inspiration till Vinnovas breda utlysning av medel för nationella innovationsagendor omkring 2012, som i sin tur var en **viktig grundbult** inför inrättandet av de svenska **strategiska innovationsprogrammen**, varav Innovair är ett sedan 2014.

Vill du vara med i referensgruppen för NRIA Flyg som träffas i två workshoppar under 2023? Anmäl ditt intresse på innovair.org/22q4/nriarg redan nu.

Digi Demo Day 2022

Årets Digi Demo Day arrangerades som ett **web-event av Innovair** i samverkan med de strategiska innovationsprogrammen BioInnovation, SIO Grafen, LICHTer, Produktion2030 och Smartare Elektroniksystem.

Deltagarna togs med på en resa som spände från komplexa digitala utmaningar i mikroskala i den **lasersmälta metall droppen som landar på en metallyta** i en 3D-printingprocess, till **obemannade flygfarkoster som ska navigera säkert** i det civila lufrummet och leverera expresspaket på ett säkert och tillförlitligt sätt.

Föredragshållarna kom från Saab och GKN liksom från **tre olika SMF (Simtec, Brogren Industries och Procada)**. Projekten som redovisades hade dessutom flera **högskolepartner**. Den internationella dimensionen täcktes in av dels ett **Eureka-projekt** mellan Sverige och Nederländerna, dels via en inblick i en ny **heldigitaliserad Saab-fabrik** i USA.

GKN:s NFFP-konferens 2022

Nationellt flygtekniskt forskningsprogram (NFFP) är en **bred finansiering av flygforskning** från närings- och försvarsdepartementen under administrativ ledning av Innovair. Under ett par dagar i november arrangerade GKN Aerospace sin **femte NFFP-konferens** där de NFFP-finansierade doktorandprojekt som körs med GKN som industripartner presenterades.

Fler än **40 doktorander, projektledare, teknikklusterledare och GKN-anställda** träffades och utbytte information rörande den **senaste forskningen inom flygteknik**: turbomaskiner, framdrivningssystem, livslängd, metalliska material, kompositer, produktionsystem, produktionsprocesser, digitalisering och värde driven utveckling presenterades av doktorander och forskare från **GKN, Chalmers, Högskolan Väst, LTH, LTU och KTH**.

För samtliga deltagare var konferensen ett **unik tillfälle för nätverkande, bildning och kommunikation** samt för att identifiera **synergier och analogier** mellan de olika forskningsprojekten. Konferensen hölls i Saab-museet på Innovatum i Trollhättan.

Innovairs årskonferens 2022

Onsdag 16 november var det dags för Innovairs årskonferens 2022 på Stockholm Waterfront.

Vår avgående programdirektör **Anders Blom gick igenom vad Innovair har uppnått** under hans ledning och blev därefter **avtackad** av Dag Waldenström och Ann-Christin Adolfsson från Innovairs styrgrupp.

Efter det hade vi förmånen att få höra **Roy van Manen**, chef för strategisk utveckling på EU-programmet **Clean Aviation**, prata om var man står i dag i **utvecklingen av framtidens klimatneutrala flyg**.

Sedan var det dags för **Lars Ellbrant** från GKN Aerospace att prata **grön framdrivning**, och **Viktoriya Fedorchak** från Försvarets högskolan att prata om **flygaspekter på Rysslands anfallskrig** mot Ukraina. **Sofia Schierbeck** från Hjärtstoppscentrum och Karolinska Institutet pratade om hur **drönare kan leverera hjärtstartare**.

Dagen avslutades med att **P-O Marklund** från Saab Aeronautics talade om **"forskningspusslet"** och **Mats-Olof Olsson** från NFFP som talade om **fortsättningen efter NFFP 7**. En paneldiskussion hann vi med också, ledd av **Yvonne Rosmark, ny programdirektör för Innovair** (se intervju här intill).